

MAGYAR KURÍR.

Nr. 20.

Indult Bétsből, Kedden, Mártzius' 10-dikén, 1829.

Hadi Tudósítások.

Az Odessai Ujság az itt következő hadi tudósításokat közli a' Török ország táborból: „Jan. 13-dikán, Kuprianoff Gen. Májor két Tatárt küldött Roth Grls-hoz, kik Sumlából szöktek által az Orosz szélső örökhöz. Ezek azt vallották, hogy a' Nagy Vezér Jan. 6-dikán Sumlába érkezett, 's 30 ezer embert gyűjtven egybe, Paravadi szándékozik megtámadni. — Ehez képest minden osztályok parantsolatot vettek, hogy a' legnagyobb vigyázással legyenek, és az ellenség mozgásait, száguldozók által kitanulják. Rogovszky Grls még aznap izenetet vett Devno-ból, hogy a' Kosludsiban vigyázaton lévő 80 Kozákokat nálók sokkal számosabb Török lovaság megtámadta, kik-közzül tsak egy híradó Kozák futhatott el, ki ezt hírül hozta. Így lévén a' környülállások, két vadász Regiment küldetett 4 ágyúval a' Paravadi őrizetnek segítségül és ezenkívül némelly sereg osztályok, mellyek Kustendse és Várna között széllyel állottak; közelebb vonták magokat Paravadihoz. Roth Grls. ismét tudósítást vett később a' felől, hogy Dmitroff Oberstlieutenant, ki regimentjének egy részével a' Kosludschí őrizetnek segítségére sietett egy órányira ezen helytől egynehány száz főből álló Török lovaságra bukkant, kik az ő népét meglátván azonnal vissza vonták magokat

Sumla felé. Kosludschit az Orosz sereg ismét elfoglalta. Minthogy az ellenség 500 lovasokkal támadta meg véletlenül az abban volt kevés számú őrizetet, hihető, hogy azt mindjárt elfogta. Ezen hadi mozgások között két Kozák és egy Altiszt esett el. Az őrizet Kommandánsa és 32 Kozákok eltűntek, 's mi lett belőlök teljességgel nem tudhatni. (Lásd a' Konstantzinápolyi tudósítást a' M. Kurír 16 Számjában).

Orosz Ország.

Sz. Pétervára Febr. 24-dikén. Feld Marsal Gróf Wittgenstein, a' ki mint Fő Vezér a' tavalyi táborozáskor a' Fő Kommandót vitte, a' f. H. 21-kén költ Tsászári Napi-Parantsolat által, egészségének megromlása miatt, önn kérésére a' Fő Kommandirozásból elbótsáttatott; és helyébe Generalis Gróf Diebits, a' Gen. Stábnak Feje, nevezetett ki Fő Vezérré. — (Gróf Diebits-Febr. 19-kén Sz. Pétervárából Jassyba elutazott.) — A' Kaukaszusi kis Hadi Seregnek Vezére Generalis Gróf Paskevits a' nevezett Hadi Seregnek Fő Vezérévé nevezetett, mind azon jussokkal és hatalommal felruházva, mellyekkel egy nagy Hadi-Seregnek Fő-Vezére háboru idején bír. — Gen. Bárá Toll, a' Gróf Diebits táborában (az úgy nevezett 2-dik Táborban) a' Gen. Stábnak Fejévé, és

Gen. Buturlin Fő Kvártély Mesterre tételt.

Tiflis Jan. 22 kén. Az ujonnan foglalt Pasalikban (Basaságban, t. i. az Akaltzik-i-ban) a' rend és tsendesség naponként erősödik. Az Orosz Vezérnek magaviselete, igazságos volta és lágy-sága a' lakosoknak tellyes bizodalmt megnyerte; a' kik is egybehasonlítván eléb-beni (míg Török hatalom alatt voltak) állapotjokat a' mostanival, örvendezve tsudálják szelid uralkodását hatalmas Tsászárunknak. Mindenben, a' mi a' Hadi mesterséget, fenyítéket és rendet illeti, az Oroszoknak engedik az elsőséget; de ha vitézségről van a' szó, egy körö-mnyit sem engednek az Akaltzik ke-vély Védelmezőji, és azzal mint Elejki-ről maradt örökséggel dítsékésznek. Dec. 18-kán nagy Vendégség volt Gen. Her-tzeg Bekutó vónál (a' Basaság Kormá-nyozójánál), a' hol egy Dervis, egy azon Énekesek között, kiknek Dalljait az Ásiaiak olly öröme-st hallgatják, megjelen-vén Kör-Oglit (Hadi Éneket) énekelt az Oroszoknak utóbbi táborozásokról Ásiai Török Országban, leírván miként mentek keresztül az Arpasai Hegye-ken, miként vették meg Kars-ot, Akal-kalakat és Hertviszt, még pedig ollyan környü-lállásosan és pontosan, hogy rajta mindenekelálmélnoknának. De midőn az Augustus 5-iki és 9-iki tsatákra és Akaltzik megvételére jött a' sor, Kios-Mehmed és Mustafa Basák-nak tetteiről és a' város lakosainak vitéz magok oltalmazásáról egy betű említést sem tett. A' mit, az ott lévő Törökök a' Város Előkelő lakosai igen rosz néven vettek.

Generális Eman uel a' határon, az Abaszékieket és vándor Kabárdi-nokat túla' Kubán on Dec. 25 kéig üldözte. A' Bisslenceieken kívül némelly más Hegyi Nemzetek is meghódoltak. A'

nevezett napon visszatértek Seregeink a' Kubán vizének innenső partjára.

A' Sz. Pétervári Ujság Febr. 24-di-kén ezeket írja. „Egy Várnai levél kö-vetkezendő képpen írja ezen városnak állapotját, öszve hasonlítván azt azzal, mellyben az általadatásakor találtatott. Midőn seregeink Várnába bémentek, a' város tekintete azt mutatta, mintha több századok óta már omladékaiban hever-ne. Az ostromlás alatt a' városba repí-tett ágyú golyóbisok és bombák minden házat öszverongáltak. Az útszák az em-berek és állatok holt testeikkel terítve lévén; legelső gondja vala a' kormány-nak, hogy azok megfiszlítottván, az egé-ség fenntartassék. Ebben három hét telt el, és még tsak azután lehetett a' meg-romladoszott vár falainak kiépítéséhez fog-ni, hogy az ismét oltalmazható állapot-ba helyhezethessék. Ez a' munka álmél-kodásra méltó serény iparkodással rövid idő alatt végre hajtattott, úgy hogy azt sem a' mindenféle akadályok, sem a' tél-re hajló időnek viszontagságai meg nem gátolhatták. — A' rendet és tisztaságot, a' melly most itt uralkodik, kivált mi-olta Roth Grls vette által a' Kormányt, nem lehet eléggé dítsérni. Az ő és Go-lovin Gen. Adjutáns felvígyázása alatt törvényszék állíttatott fel az idevaló elő-kelebb és tekintetesebb lakosokból, melly az igazság kiszolgáltatására 's a' nép ja-vára ügyel. Ugyan amazok gondoskodá-sából két kórház állíttatott az őrizet szük-ségére, mellyek között mindenikben két ezer ágy fér meg. Hogy pedig az őri-zetnek és a' városban lakó Keresztyének-nek az Isteni tisztelet gyakorlásában több módja lehessen, a' Fő Grls parantsolat-jából egy Török Metszet templomra for-díttatott; mellyben az Ersek Philot-heus O Exeja tartotta az első Isteni tiszteletet, 's ugyan abban éneklette el

az Orosz Tsászári Felség neve napján a' Te Deum ot. Ekkor szólaltak meg a' harangok Várnában legelőször azon idő től fogva, mióta ezt a' várat a' Törökök megvették."

P á p a B i r t o k a.

Febr. 22-kén, mint a' Novenák (a' kilentz napos Exequiák) utolsó napján Kardinális Odescalchi Ő Eminentziája elmondván az utolsó könyörgést a' megboldogultt Pápának lelkéért, Angelo Mai Vatikánumi Kánonok és a' Vatikánumi Könyvtárnak első Őrzője felment a' Katedrába és jeles deák beszédet tartott a' Megholttnak magas virtusai felett. A' beszédnek végével őt Papi-Kardinálisok elmondák az őt szokásban lévő Absolutiót a' Sarkophag (Koporsó) felett; melly tzerimonián az egész Sz. Collegiumon, és Diplomatikai Karon kívül jelen volt Ő Felsege is a' Bavariai Király kísérvével egyetemben. — Ekkor öszve gyűltek a' Kardinálisok a' Ráptalan Szálájában, a' hol is, azok a' Dékányok rendiből való Kardinálisok (Cardinales Diaconi), a' kik még nem szenteltettek fel, elő mutatták azon Brévet, mellyben nekik az új Pápa választásánál voks adattatik; melly megesvén a' Conclave szolgálatjára szükséges Kőművesek és Asztalosok kiválasztattak. A' Bavariai rendkívül való Követ, Báró Malzen, bévezeltetvén jelentette Királya nevében a' Sz. Collegiumnak, a' Kátholika Egyház Fejének halálán való szomorúságát; mellyre Kardinális della Somaglia felett.

Elvégezödvén e'képpen Febr. 22-kén a' megholt Pápának tartatott Halotti tisztesség, Febr. 23-kán reggel öszve gyűltek a' Kardinálisok a' Vatikánumi Kápolnában, a' hol a' Kardinális-Dékány della Somaglia Ő Eminentziája a' Sz.

Lélek-Misé' elolvasta, és Mgr. Testa egy deák beszédet tartott az új Pápa választásáról és annak fontosságáról. — Estve megjelent a' Sz. Collegium a' Sz. Sylvester Templomában a' Quirinálón, és minekutánna egy Tzerimoniás mester a' Pápa-keresztjét felállította, és a' Pápa-Kápolnájabeli Énekesek a' Veni Creator Spiritus Hymnust elkezdették: a' Kardinálisok mindjárt az első vers alatt megindulván a' Templomból, s énekelvén a' nevezett Hymnust, a' Quirináli Palotába által mentek, a' hol a' Conclave már el volt készítve. A' rend, melly szerint a' Kardinálisok egymásután mentek vala, e' volt: Elölmentek a' Püspökök rendiből való Kardinálisok, névszerént: Giulio Maria della Somaglia Kardinális Dékány; Bartol. Pacca Al-Dékány; Pierfrancesco Gallevfi; Francesco Saver Castiglioni; Francesco Bertalozzi, — Azután jöttek a' Papok rendéből való Cardinálisok: Giuseppe Fesch; Carlo Opizzoni; Fabricio Sceberas-Testaferata; Emman. de Gregorio; Giorgio Doria Pamphili; Gianfrancesco Falzacappa, Anton. Pallotta; Carlo Maria Pedecini; Eric. Dandini; Carlo Odescalchi; Placido Zurla; Gianbattista Bussi; Bonav. Gazola; Lodov. Micara; Mauro Cappellari; Pietro Caprano; Giacomo Giustiniani; Giac. Filippo Fransoni; Bened. Barberini; Gianantonio Benvenuti; Ignatio Nasalli; Ant. Domenico Gamberini. — Utoljára jöttek a' Diaconusok rendiből: Giov. Caccia-Piatti; Anton. Frosini, Tommaso Riario-Sforza; Belisario Cristaldi; Gianfrancesco Marco-Catalan. — Ő Eminentziájik Bened. Naro Patrizi; Pietro Vidoni, Agostino Rivarola, Cesare Querrieri Gonzaga és Tommaso Bernetti Kar-

dinálisok már ez előtt bémentek a' Conclaveba és az ajtónál várták Collegáikat.

Belépvén a' Kardinálisok a' Pál Kápolnájába, a' Veni Creator Spiritus Hymnus a' szokott Imádságokkal berekesztetett. A' Kardinális Dékány della Somaglia Ő Emtziája egy rövid és fontos beszédet intézett a' Szent Collegiumhoz, mellyben kívánta, hogy a' Szent Egyháznak minél hamarébb új Pásztort ajándékozzanak. Fel olvastattak az Apostoli Bullák, mellyek a' Pápa választásáról szólnak; és minden jelenlévő Kardinálisok megesküdtek azoknak szoros megtartására. Hasonlóan megesküdt Mgr Drago az Apostoli Palotáknak Praefectusa és a' Conclavenak Kormányozója; Hg Chigi a' Sz. Egyháznak örökös Marsalja és a' Conclavenak Őrzője; és minden más személlyek, kik a' Conclaviban valami foglalatosságot visznek. — A' Kardinálisok eloszlottak, kiki a' maga Kamarájába, a' hol az udvarlásokra menő Diplomatikai Kart, a' Római Nemességet s a' t. fogadták.

Este 8 órákor, minekutánna a' szokott három jelharangszó által megadatott, minden idegenek kimentek a' Conclavéból, és a' Kamarák a' három Fő Kardinálisnak (az az a' kik a' Kardinálisok 5 Rendjének Fejei) és a' Marsalnak szemei előtt bezárattatták. — Febr. 24-kén elkezdették minden Templomban az Imádságokat Pro eligendo Summo Pontifice, mellyek szüntelen folytattatnak a' Szent Széknek üres léte alatt, míg új Pápa nem lesz választva.

Pármái Hertzegség.

Párma Febr. 25-kén. Ő Felsége Mária Ludovika Uralkodó Hertzeg Aszszony Báro Werklein Jó

'sef Urat a' Pármái Piacenzai és Quastallai Hertzegségekben Ministerre nevezte. —

Gróf Neipperg Albert Ádám Austriai Ts. K. Feld-Marsal Lieutenant és Ő Fgének a' Pármái Uralkodó Hertzeg Aszszonynak Tiszteletheli-Cavalierja Februar. 22-kén megholt.

Déli Amerika.

Bogota Nov. 28-kán. Bolívar egy Végzést adott ki Nov. 18-kán, mellyben a' Spanyol Országgi természeteknek és művelőknek Neutralis hajókon való bévitele Columbiába megengedtetik, azzal a' nyilatkoztatással, hogy ha Spanyol Ország a' Columbiai zászlóknak megnyitja kikötőit: legottan Columbia is szabad bémenetelt fog a' Spanyol hajóknak engedni. Innen látszik, hogy Bolívarnak van reménysege a' Columbia függetlenségének Spanyol Ország által lejendő megesmertetéséhez. — Chaucatartományában Oberster Obando Pártot ütött és meglehető sereget gyűjtött magának. Bolívar, a' Bogotában fekvő Seregeket mind maga mellé vévén, Popayan felé kiindult, és Venezuelából 8,000 embert hívott magához; a' honnan azt gyanítják, hogy tzelja, elsőben Obandot megverni és engedelmességre hajtani, annak utánna Péru ellen indulni. A' Peruiak a' határon erős táborn tartanak és minden órán béüthetnek Columbiába.

Portugallia.

Lisbona Febr. 14-kén. Dom Miguel tegnapi Bempostai Palotában közönséges Audientiát tartott; Udvarlására sokan elő állottak. — Marcus Ascoli Ur (Gibráltárból való) sok ideig tömlötzben ült Lisbonában, még pe-

dig méltatlanul. Matthews Ur Anglus Consul e' dolgot addig sürgette, hogy a' Portugalliai Országlo'szék darab idei Vonakodása után elégtételt ígért, és azon Summapénzt, mellyet a' Britanniai Consul kíván, kész lefizetni.

Spanyol Ország.

A' szökött Katonák, kik eddig Ceutába vitettek, az ott lévő Regimentnek pollására, egy új Kir. Rendelés szerént (Jan. 11-kéről) ismét mint régen, a' Malagai nagy Fenyítő- és Fogházba fognak menni; onnan, ha magokat jól viselik a' rendes Regimentekbe szélyel osztatnak. — Valenciában a' Kereskedők egy Lámpástornyot építették, (a' Várostól félórányira, a' hel a' Quadalaviar a' tengerbe szakad) és Dec. 24-kén a' lámpás benne meggyújtattott, a' Világosság 40 lábnyi magassan van a' tenger vize tükre felett, és tiszta időben 12 Spanyol mértföldre el látszik. (6 Spanyol mértföld 5 Magyar mértföldet tesz).

Havanna Dec. 15-kén. Itten rendelések tétetnek egy Expeditionak, melly 6,000 emberből fog állani, felkészítése eránt. Ezen Hadiseregnek Vezére Miranda Cavezon, (a' mostani Cubai második Vezér) fog lenni, és a' mi a' Tengeri-Osztályt illeti, az — Admiralis Laborde Kommandója alatt fog állani. Ezen Expeditio, úgy látszik, Yucatan ellen készül.

Frantzia Ország.

Páris Febr. 27-kén. A' Király egy rendelést adott ki Febr. 26-kán, mellyben 28 Megyékben a' Lotteriát eltörli, 8 más Megyékben, mellyekben Lotteria nints, annak bévitelét örökre megtiltja, a' betétel minimumát 50 Centimről (denárról) 2 Frankra emeli, és a'

Lotteria szedőknek járó proCentet abban az arányban parantsolja leszállíttatni, a' mellyben az általok beszédett pénz nevededik, olly móddal, hogy az első 100,000 Franktól 5 proCent esik a' Lotteria Szedőknek, a' második 100,000 Franktól 4 proCent, a' következő 50,000-tól 3 proCent, az utánna való 50,000-tól 2 proCent, és a' 500,000 Frankot meghaladó Jövedelemtől 1 proCent. —

A' Conclaveba menő Frantzia Kardinalisok a' Királytól engedelmet nyertek az elutazásra, és részszerént már el is indultak. — Generális Maison Moreából, Stábjával együtt rövid időn hazajö, és csak 6,000 ember fog Gen. Schneider Kommandója alatt darab ideig Moreában maradni.

A' Messenger, Febr. 26-kán és 27-kén, azon híreket, mellyeket a' Constitutionnel némelly Európai Hatalmasságok között (az Orosz és Burkus között) munkában lévő Szövetkezésekről és nagy Hadikészületekről (Austriában elterjesztett, megtáfolja. „Az igaz — így szöll a' Messenger — hogy a' dolognak e'képpen igen Dramatikus színe lenne, de szerentsere egy szó igaz sints benne. A' régi Szövetségeknek alapjai nem változtak meg, az említett Kabinétek között egyiknek sints szüksége rendkívül való készülétekre és fegyveres Neutralításra. A' dolgok ebben az esztendőben azon a' lábön fognak maradni, a' mellyen tavaly állottak.“

A' Követek Háza Febr. 21-kétől fogva, a' bényújtott Esedezőlevelek foglalójának felolvasásával foglalatoskodik.

Brest. Febr. 17-kén. Midőn Generális Saldanha ide érkezett, egyik Adjutánsát egyszerre Londonba küldötte, hogy ott Marquis Palmellával értekezvén a' Britanniai Rabinéttól elégtételt kérne Walpole Kapitánynak magaviseletéért. De még eddig, úgy lát-

szik, tekintelbe sem vette az ő Protestatioját az Anglus Ministerium. Angliából most közelebb leveleket vett a' Generális, és azolta igen kedvetlen. Sokszor jönnek hozzá levelek Párisból a' Tengeri Ministeriumtól, de azoknak foglaláját senkivel sem közli.

Nagy Britannia.

London Febr. 26-kán. A' Külső Ministernél Febr. 24-ikén Kabinét Gyűlés volt, mellyen minden Ministerek jelen valának. — Az Oxfordi Universitas Peel Ur helyébe Inglis Urat akarja Képviselőjévé választani; a' Választás ma (Febr. 26 ikán) fog lenni. — A' Parlamentben szaporodik a' Katholikusok mellett írt Esedező leveleknek száma, nevezetesen Febr. 20-kán 56 nyújtatott bé a' két Házba az Emancipatio mellett, ellene pedig 15. — Sheffield Városában, hol a' lakosoknak száma mintegy 60,000, a' nép azt végezte, hogy a' Katholikusok mellett a' Város Esedezőlevelet írjon. Ezen határozás rendkívül való többséggel tétetett, mert csak 50-an vagy 40-en voltak a' kik ellenzettek. — Manchesterben; Liverpoolban és más Városokban nem merik az Orangisták a' népet egybehívni, attól félvén, hogy ott is hasonló következése lesz a' nép gyűlésének.

Parlamentbeli dolgok. A' Fel-ső Házban Febr. 19-kén felolvasztatott másodsor, Hg Wellingtonnak indítására, a' Veszedelmes Egyesületeknek elnyomásáról való Bill, melly alkalmatossággal Hg Wellington a' Katholikus Egyesülettől hozszezason beszélvén, megesmerte, hogy ezen Egyesület eleinte nem volt törvénytelen és ártalmas Társaság, de most minekutánna az úgy mondatott Katholikus Rente név alatt az Ó Fge

jobbágyaitól adót vesz, Kintstárnokot nevez, a' népet organizálja, az Ország-lószek dolgaiba magát beléavatja és mind ezt szemhetűnő Affectantiával tselekszi, lehetetlen ártalmasnak nem esmerni. — Marquis Clanricarde reményli, hogy ez a' Bill nemtsak a' Katholikus Egyesületnek, hanem az Orange vagy Brunswick-Cluboknak is arányozza eltöröltetését. Lord Longford (Hg Wellingtonnak Sógora) protestál ezen beszéd ellen és nem akarja meg engedni, hogy az Orange-Clubok a' Katholikus Egyesülettel egy Lineába tétethetnek. — A' Bill felolvasztatván, annak meghányása vetése egy Biztosságra hízattatott.

Az Alsó-Házban Febr. 18-kán az Ülés igen rövid volt. O'Neil Ur jelentette, hogy ő a' közelebbi Hétfőn Motiot fog lenni az Esedezőleveleknek, mellyek a' Katholikusoknak ellene smellette bé adattattak, számbavételére, megnevezvén a' Helyeket és az ott lakosoknak számát, hogy látni lehessen, mi legyen az Országban a' többségnek kíván-sága. — Febr. 19 kén ugyan csak az elényújtott Esedezőlevelek foglalatoskodtat-ták a' Házat. — Febr. 20-kán Finantziái tárgyak forogtak fenn, a' midőn Baring Ur (esméretes Bankir) azt a' nyilatkoztatást tette, hogy kétségbe hozhatatlan a' Nagy Britanniai Finantziának virágzó állapotban való létele.

T o s k a n a.

Lord Cochrane, a' ki kevéssel ez előtt Nápolyból ide Livornóba jött, Febr. 23-kán Párisba elútazott. A' Lordot egyedül öttse kíséri, a' több véle lévők itt maradtak Livornóban, és későbben hajóra fog szállani s Marsellebe menni.

E l e g y e s D o l g o k .

A' Párisi Monitörben Febr. 27-dikén egy Bétsi levél adatott ki Febr. 15-dikéről, melly azt tartja, hogy a' boldogult Pápa halála (ki Febr. 10-dikén halt meg) 14-dikén jött hírül Bétsbe, és az nap estve a' Tsászárné Ő Felsege palota szobáiban úgy nevezett GyermeKBál volt, mellyben Ő Felsegek mind végig jelen voltak. Ez a' levél tsupa költemény. — Az Ő Szentsége halálának első híret Febr. 16-dikán hozta egy Kurír Rómából, a' ki pedig a' mostani rossz időt 's utakat tekintvén, igen sebesen jött; 's ennek megérkezése után azon bálokról, mellyek azon héten, vagy az Udvarnál, vagy a' Tsászári Familia Tagjainál, vagy a' Követségi Személyeknél adattak volna, mindenütt és mindjárt lemondtak. — Nem foghatja meg az ember, mi vihette a' Monitör Redactióját arra, hogy egy ilyen koholt levélnek, — mellynek költött voltát a' Dátumok egybevetése nyilván kimutatja, — Ujságában helyet adott.

A' Bavariai Király Febr. 18-kán meglátogatta Rómában a' híres Répfaragónak Th o r w a l d s e n n e k műhelyét es megajándékozta e' nagy nevű Művészt a' Bavariai Korona Rendnek közép keresztjével. — Hannoverában az Ország jövedelme a' mult esztendőben 3,180,909 tallér volt; a' Költség 3,055,725 tallérra ment. —

Berlinben Burkus Kir. Hertzegnek Károlynak Hitvese Mart. 1 napján délutáni 2 3/4 óraker egy Hertzeg Asszonyt szült, melly örvendetes történet ágyú szóval adatott a' Városnak tudtára. —

Dobrowsky Jákob Apát Ur, nevezetes Tudós és Tót Litterator a' f.

E. Jan. 6-dikán, életének 52 dik évében Br ü n n b e n megholt.

M a g y a r O r s z á g .

A' Hazai Tudósítások szerént.

A' Pesti Kir. Universzítás, Mártius 2-dikán fényes, és örvendetes inneplést tartott, midőn Nagy Méltóságú Cziráki és Dienesfalvai Gróf Cziráky Antal Ő Excellentiája, Sz. István Apostoli Király jeles Rendének Commendátora, Arany-sarkantyus Vitéz, Ts. K. Kamarás, valóságos belső titkos, és a' N. M. Magyar Kir. Helytartó Tanátsnál Tanátsos, a' N. M. Hétszemélyes Fő Törvényszék' Közbírája, Országunk' Bírāja, és Ts. Ns. Fejér Vármegye Fő-Ispánya, a' nevezett Kir. Universzítás' Praeesei fényes hivatalába szokott pompás szertartással bevezettetett. Már előtte való nap Ts. Ns. Fejér, és Pest Vármegyéknek, valamint Pest Sz. K. városának Deputatiói a' N. M. és Gróf Ő Exjának idézésére mentek. A' f. h. 2 dikán pedig, minekutánna a' számos tisztelkedő Uraságok és egyéb fő Vendégek, kik közt N. M. Klobusitzky Ersek, Kopátsy, Vurum Püspök Ő Exjok, és Szutsits Püspök Ő Nagysága, valamint az Universzításbeli ifjuság, az egész Magistrátussal, és TT. Professor Urakkal, mind tsínos nemzeti öltözetben, a' Vármegye házához gyűltek, (mert az Universzítás' palotájának a' sokasághoz képest szűk volta miatt itt ment végbe az innepi tétel) a' kinevező kegyelmes Diplomát felolvasták, és onnét Ő Excellentiája' meghívására Deputatiót küldöttek volna, 10 óraker gálahintóban Ő Exja is Eljen kiáltások közt megjelent; a' garádsoknál más tisztelkedő Deputatio által fogadtatván, és a'

Vgye-ház' palotájába felvezettetvén, ott az igen számos és fényes gyülekezettel nagy szószóllói készüléttel és tehetséggel (írás nélkül) Ő Exja igen ékes fontos deák Beszédet mondott, mellyben a' többek közt a' K. Universzítás' boldog emlékeztű szerzőit, gyarapítóit, a' fő iskola' kihalt jeles tagjait nagy ditsérettel és bő tudománnyal emlegeté; az Előljárókat a' hazafiui nevelésre; a' tanulókat az crköltsre, iparkodásra, a' Fejedelem, és Hazza eránt való szeretetre serkenté. Erre Tekintetes Róth Jó'sef Úr, Törvények' Doctora, mint az Universzításnak Nagyságos Rectora, jeles ékesen szóllással felelt, és fontos Beszédében a' többek közt Ő Exjának valóban nagy és számos érdemeit, a' Hazza és Tudományok eránt, szépen fejtegette, ötlet a' nagy emlékeztű Ürményi Jó'sef Ő Exjához, ki ezen fényes hívatalt olly ditsően viselte, hasonlítván. Ez meglévén, Ő Exja hangos Eljen kiáltások között eltávozott, és délben az Universzítás' Magistrátusát, valamint a' tisztelkedő Deputátiót, és egyéb fő Uraságokat is gazdag vendégséggel fogadta. — Ezen alkalmatossággal számos idvezlő és örvendező Verszetek jöttek ki deák és magyar nyelven, mellyek közt említést érdemelnek: a' jeles Magyar koszorus Vitkovicsé; Tiszt. Nováczky András Úré, a' Budai K. Fő Gymnasium nevében, magyar nyelven; T. Neichel Ferentz Úré, a' Fejérvári K. Gymnasium volt Professoráé, és Directoráé; mind a' három folio formában pompás nyomtatás (a' K. Univ. és P. Trattner' betüivel); Fő Viszt. V a s s

László Theol. Professor Úré a' K. Universzításban; melly mind foglalatljára, mind nyomtatására nézve jeles. (Petr. Trattner bet.) 's a' t.

Januárius eléjén Fantsikán Ts. Ns. Ugotsa Vgyében megholt Nagyságos Csebi Pogány János Kir. Tanátsos Úr életének 75-dik esztendejében, ki a' nevezett Vármegyében a' Fő-Jegyzői, és első Al-Ispányi hivatalokat a' legnagyobb szorgalmatossággal, és a' Megyének teljes meglégedésével egy véglében 49 esztendeig viselte.

A' Budai Ujság szerént a' befagyott Duna jege Mártz. 1-ső napján délután megindult 's eltakarodott, még pedig olly szerentsésen, hogy vizáradást éppen nem okozott. Az ólta a' Dunán való által járás ladikok által ismét helyre állott.

Bétsben az idő járása Mártzius kezdetétől fogva folyvást száraz hideg. Egynehány nap ólta, szép tiszta napok lévén, nappal a' Nap melege olvaszt ugyan, de éjtszakánként keményen fagy. — A' Duna vize régolta nem apadt úgy le, mint most. Ma újra havazni, 's esni kezd.

A' pénz folyamat Mártzius 9-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligázióji	97
Az 1820-béli sorsosok,	159
Az 1821-béli hasonlók,	123 7/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligázióji,	53 1/4 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1091 1/5 forinton	
Conv. Pénzben.	

A' mai Ujság mellett küldjük a' Grintzingben találtató Európai nevezetes Szőlő fajok Lajstromának 2-dik árkusát, minden tisztelt Olvasóinknak.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)